

3

Bóg daje nam bliskich

Cele katechetyczne – wymagania ogólne

- przedstawienie nauki Kościoła dotyczącej rodziny;
- ukazanie zasad życia we wspólnotach – rodzinnej i koleżeńskiej – w duchu chrześcijańskim.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- swoimi słowami tłumaczy, dlaczego rodzina jest podstawową wspólnotą w życiu człowieka;
- formułuje zasady, jakie powinny obowiązywać w rodzinie i grupie koleżeńskiej;
- wymienia zjawiska negatywnie oddziałujące na grupę koleżeńską i rodzinę;
- po lekcji ukazuje związek między okazywaniem szacunku innym ludziom a nauką Jezusa.

Pojęcia i postaci

rodzina, grupa koleżeńska, wspólnota, zasady życia społecznego.

Wartości

miłość, poczucie jedności, solidarność.

Metody i środki

miniwykład, tworzenie zasad, pogadanka, drama – odgrywanie scen problemowych, karty pracy.

Propozycja realizacji

Modlitwa na rozpoczęcie

Pod Twoją obronę.

Cele lekcji. Nauczyciel podaje cele lekcji w języku ucznia: będę wiedział, co Kościół mówi o rodzinie; będę potrafił powiedzieć, jakie zasady powinny obowiązywać w rodzinie i między kolegami; będę wiedział, co negatywnie wpływa na rodzinę i grupy koleżeńskie; będę okazywał szacunek i wymagał tego samego od innych ludzi, bo jestem uczniem Pana Jezusa.

Metoda – miniwykład. Nauczyciel informuje uczniów, że ich zadaniem będzie zapisanie jak najwięcej informacji, które im przekaze. W tej części lekcji należy powiedzieć uczniom, dlaczego rodzina jest tak ważną wspólnotą: to w rodzinach uczymy się podstawowych rzeczy o świecie; rodzice przekazują nam wiarę; w rodzinach uczymy się radzić sobie z problemami itd. Można zadbać o to, by rodzina będzie stawała się silniejsza, np. wspólnie spędzając czas, świadcząc sobie wzajemną pomoc, wspólnie się modląc, wspólnie uczestnicząc we Mszy Świętej, słuchając siebie nawzajem. Niestety pewne zjawiska (uzależnienia, brak zgody, pycha, chęć dominacji, brak zainteresowania rozmową) mogą negatywnie oddziaływać na nasze rodziny. Lekarstwem na te zjawiska mogą być wiara, miłość i ufność Bogu. Jednocześnie powinniśmy dążyć do naprawy stosunków w naszej rodzinie i starać się sobie nawzajem pomagać. Wzorem dla wszystkich rodzin może być Święta Rodzina, która charakteryzowała się całkowitym zawierzeniem Bogu.

Miniwykład nie powinien być długi, aby uczniowie się nie znudzili. Nauczyciel powinien unikać trudnych sformułowań oraz mówić dość wolno. Po zakończeniu następuje sprawdzenie wybranych prac i korekta ewentualnych błędów.

Metoda – tworzenie zasad. Uczniowie łączą się w pary. Każda dwójka otrzymuje kolorowe kartki A4 oraz flamastry. Zadanie polega na przygotowaniu „Dekalogu rodziny” – uczniowie mają wypisać 10 zasad, jakie ich zdaniem powinny obowiązywać w każdej rodzinie. Po wykonaniu pracy następuje prezentacja wyników. Uczniowie podchodzą do tablicy i pokazują swoje prace, tłumacząc, dlaczego zdecydowali się na takie, a nie inne zasady. Po zaprezentowaniu wszystkich prac nauczyciel podsumowuje tę część lekcji i zwraca uwagę uczniów na najważniejsze kwestie dotyczące rodziny.

Metoda – pogadanka. Nauczyciel prowadzi pogadankę z uczniami dotyczącą wspólnot koleżeńskich. Należy podkreślić, że we wspólnotach koleżeńskich również powinny obowiązywać zasady chrześcijańskie. Jeśli uczniowie mają z tym problem, nauczyciel sam wskazuje, jakie zachowania umacniają wspólnoty koleżeńskie, a jakie osłabiają. Należy przypomnieć, że istnieją sytuacje, w których osoby nam bliskie mogą namawiać nas do złego. Doświadczamy wówczas silnych emocji, z jednej strony boimy się utraty osoby, którą lubimy, z drugiej jednak możemy nie chcieć zachowywać się źle. Należy zastanowić się, co zrobiłby uczeń Chrystusa, i być asertywnym, tzn. nie bać się powiedzieć „nie”.

Metoda – drama. Uczniowie mają wyobrazić sobie, że ktoś namawia ich do zrobienia czegoś złego lub niebezpiecznego. W parach mają odegrać scenki, w których zachowują się odpowiednio, zgodnie z nauką Jezusa:

- A. Odmów koledze lub koleżance, gdy namawia cię na napisania obraźliwego lub krzywdzącego wpisu w internecie.
- B. Przeciwstaw się osobie, która namawia cię na wspólną ucieczkę z lekcji.
- C. Stań w obronie ucznia, z którego wyśmiewają się twoi znajomi.

Każda z osób w parze powinna wcielić się w obie role, tak by wszyscy mogli przećwiczyć zachowania asertywne. Dodatkowo do każdej z tych sytuacji uczniowie mają napisać w zeszycie, jakie będą konsekwencje w przypadku poprawnego zachowania, a jakie w przypadku niepoprawnego. Chętni uczniowie mogą odegrać scenki na forum klasy.

Podsumowanie lekcji. Nauczyciel podsumowuje wyniki pracy i lekcję. Podkreśla, że zachowania asertywne w stosunku do kolegów są bardzo ważne, ponieważ pozwalają prawdziwie być sobą i jednocześnie nie wpaść w tarapaty.

Modlitwa na zakończenie

Ojcze nasz.

Praca domowa

Z podręcznika.

Ewentualnie można rozdać uczniom karty pracy (załącznik nr 1). Wypełnione karty uczniowie wkleją do zeszytów.

Korelacja z edukacją szkolną

- język polski – wskazanie na wartości łączące grupę przyjaciół (na podstawie lektury, np. S. Szmaglewska *Czarne stopy* lub F. Molnár *Chłopcy z Placu Broni*);
- wychowanie do życia w rodzinie – zasady właściwego zachowania względem rodziców, rodzeństwa i rodziny.

Załącznik nr 1

Karta pracy

1. Zapisz odpowiedzi w punktach.

Dlaczego rodzina jest tak ważna?	Co pozytywnie oddziałuje na rodzinę?	Jakie zjawiska oddziałują negatywnie na rodzinę?

2. Jak uczeń Chrystusa powinien reagować na następujące negatywne zjawiska, które mogą wystąpić w grupie koleżeńskiej?

Zjawisko	Prawidłowa reakcja
Wyśmiewanie osoby z klasy	
Przemoc w internecie (złośliwe komentarze, ośmieszające zdjęcia, publikowanie zdjęć bez zgody innych osób itp.)	
Grupa osób przeszkadzająca nauczycielowi i innym uczniom podczas lekcji	
Ktoś rozsiewa brzydkie plotki o jakiejś osobie z klasy	

3. Zapisz przykłady dobrych zachowań, które mogą pomóc budować więzi w grupie koleżeńskiej, a jednocześnie być okazją do rozwoju.